

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023

RUS TILINI O'RGATISHNING INTERFAOL USULLARI

Abdurayimova Aziza Ikrom qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

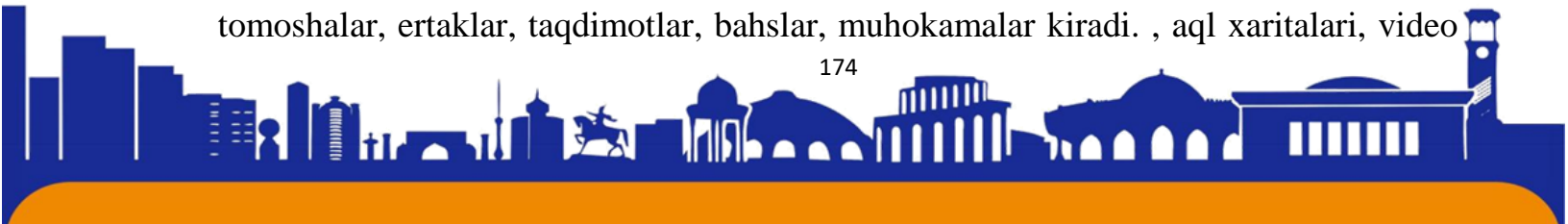
Òzga tili guruhlarda rus tili yònalishi

3-bosqich talabasi

Annotatsiya : Mamlakatimizda hozirgi kunda yoshlarga bolgan e'tibor hamda imkoniyatlar yuksalib borayotgan bir vaqtda chet tillarini o'rganish vao'rgatishga katta e'tibor qaratilmoqda . Xususan , hozirgi kunda o'sib kelayotgan yosh avlodni rus tiliga o'qitish sifatini ta'minlash, rus tilida erkin so'zlasha oladigan mutaxassislarni tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish, rus tilini o'zlashtirish orqali jahon ta'lim standartlariga javob beradigan yetuk kadrlarni tayyorlash yurtimizda amalga oshirilayotgan ta'lim islohotining maqsadlaridan biridir. Rus tilini mukammal o'rgatish orqali, o'quvchilarni tilga bo'lgan qiziqishlarini yanada rivojlantirish, shu bilan birga ta'lim jarayonida o'qituvchining til o'rgatishga oid yangi mexanizmalrni ishlab chiqish taqozo etadi. Nafat rus tili balki jamiki tillar ham shular jumlasidan Ushbu maqolada aynan rus hamda chet tillarini o'rgatishning interfaol usullari haqida fikr yuritilgan .

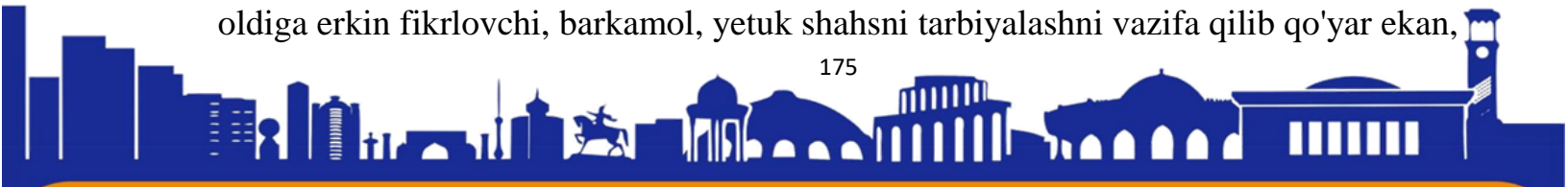
Kalit so'zlar : Interaktiv ta'lim , keys metodi , munozara .

O'z faniga qiziqish uyg'otish, o'quvchilar motivatsiyasini saqlab qolish, o'tilgan materialni o'zlashtirish nuqtai nazaridan darsni qiziqarli va samarali o'tkazish oson ish emas. Biroq, bu muammoni hal qilish uchun turli xil pedagogik yondashuvlar mavjud. Ushbu usullardan birini ko'rib chiqing - interaktiv ta'lim. Interfaol ta'lim tamoyili shundan iboratki, o'quv jarayoni doimiy, faol o'zaro ta'sir sharoitida amalga oshiriladi. O'qituvchi va talabalar o'zaro munosabatda bo'lishadi; talabalar hamkorlik qiladilar, bir-birlarini o'rgatishadi. Darsda aniq, aniq maqsadlar qo'yiladi va barcha ishlar fikr-mulohazalarga asoslanadi. Shu bilan birga, tilni o'rganishga bo'lgan ishtiyoq kuchayadi, o'quvchining shaxsiyati, ijodiy qobiliyatlari, rus tilida fikrlash va gapirish qobiliyati rivojlanadi. Interfaol ta'limning asosiy shakllariga rolli kommunikativ o'yinlar, nutqiy vaziyatlar, munozarali o'yinlar, interfaol jamoaviy o'yinlar, keys metodi, "POPSformula", loyiha usuli, aqliy hujum, masofaviy sayohat, musobaqalar, tomoshalar, ertaklar, taqdimotlar, bahslar, muhokamalar kiradi. , aql xaritalari, video

tomosha qilish va audio materiallarni tinglash va hokazo. Keling, ulardan ba'zilarini batafsil ko'rib chiqaylik: Rolli o'ynash eng keng tarqalgan interfaol o'qitish usullaridan biridir. Chet tili sifatida rus tilidagi darslarda, tayyorgarlikning dastlabki bosqichida kundalik hayotiy vaziyatlar o'ynaladi. Rolli o'yinlarning syujeti oddiy vaziyatlarga asoslangan bo'lishi mumkin: do'konga, kutubxonaga, kafega, teatrga, sartaroshga, pochta bo'limiga, tanishlarga sayohat. Bunday rolli o'yinlar har qanday mavzuni o'rganishda, leksik va grammatik materialni o'zlashtirishni nazorat qilish uchun amalga oshirilishi mumkin. Boshqa narsalar qatorida, rolli o'yinlar rus tilida so'zlashadigan muhitga tezda moslashishga, Rossiyadagi hayot haqiqatlarini tushunishga, kundalik muloqot holatlariga tayyorgarlik ko'rishga va til to'siqlarini olib tashlashga yordam beradi. Ta'limning yana bir interaktiv shakli nutqiy vaziyatlarni yaratishdir. Masalan: siz notanish shahardasiz va manzilini unutgan mehmonxonaga qanday borishni bilmayapsiz; sizda tish og'rig'i bor, siz tish shifokoriga murojaat qilishingiz kerak; sizda yuqori harorat bor, siz uyda shifokorni chaqirishingiz kerak; tomog'ingiz og'riyapti, dorixonaga dorixonaga borgansiz va hokazo. Bunday mashqlarning asosiy vazifasi rus tilida nutq qobiliyatingizni faollashtirishdir. Munozara o'yinlari (munozara, bahs, davra suhbat). Ushbu o'yinlarning mohiyati tinglovchilarni hayajonga soladigan dolzarb mavzularni muhokama qilish va tahlil qilishdir. Talabalar qo'yilgan savol bo'yicha o'z fikrlarini bildirish imkoniyatiga ega. O'qituvchi faqat talabalarga yo'l-yo'riq ko'rsatadi, mavzuni ishlab chiqadi, etakchi savollar beradi. Munozara mavzulari turlicha bo'lishi mumkin: sevimli filmlar va musiqalardan tortib, atrof-muhit muammolari, ishsizlik, bag'rikenglik va hokazo. Bunday muhokamalar bo'shshagan muhitni talab qiladi va o'quvchilarga rus tilida qo'rquv, taranglik va hayajonsiz muloqot qilishga yordam beradi. Keys usullari - real vaziyatlarning tavsifidan foydalanadigan o'qitish usuli. Talabalar vaziyat bilan tanishishlari, muammoning mohiyatini tushunishlari, mumkin bo'lgan echimlarni taklif qilishlari va ulardan eng yaxshisini tanlashlari kerak. Bu usuldan foydalanish o'quvchilarni yagona yechimga ega bo'lmagan masalalar bo'yicha munozaralar olib borishga undaydi, o'quvchilarni o'z nuqtai nazarini dalillar bilan asoslashga o'rgatadi. Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'quvchilariga til o'rgatishni majburiyat sifatida emas, aksincha, qiziqarli o'yinlar va innovatsion metodlardan foydalangan holda olib borishi, ularning kelajakda oladigan bilimlari uchun poydevor bo'lib xizmat qilishi mumkin. Shunday ekan, ta'lim tizimi ham o'z oldiga erkin fikrlovchi, barkamol, yetuk shahsni tarbiyalashni vazifa qilib qo'yar ekan,

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023

kelgusida biz bo'lajak o'qituvchila rinnovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish yo'llarini yanada mukammal roqishlab chiqish bilan o'z hissamizni qo'shishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati

1. Пассов Е. И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. Москва. «Просвещение», 1991 год
2. Умеркулова Е. Ж. Формирование навыков самостоятельной работы на уроках русского языка в средней школе. Кызылорда, 2001 г.
3. Chjen Elena V. «Personally-oriented approach in upbringing students in the system of lifelong education» ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Jornal. ISSN: 2249- 7137 Impact Factor SJIF 2020= 7. 13 ,17-21 бет
4. Файзуллаева Х. Э. «Работа по фразеологии при изучении имени числительного» Science and education. Scientific journal. ISSN 2181-0842. Volume 1, ISSUE 2, May 2020, 574-577

